QORTI CIVILI PRIM'AWLA

IMĦALLEF

ONOR. TONI ABELA LL.D.

Rikors numru 266/2025TA
Wara l-Mandat ta' Zgumbrament 130/2025

Cornelia Brincat et
Vs
Alfred Cachia et

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ta' Alfred Cachia (ir-rikorrent) tat-18 ta' Marzu 2025.

Rat ir-risposta ta' Cornelia Brincat (l-intimata) tas-7 ta' April 2025.

Rat l-atti u dokumenti.

Rat li r-rikors tħalla' għal-lum għal deċiżjoni.

Ikunsidrat

Dan huwa rikors taħt artikolu 281 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta li fost oħrajn jiddisponi hekk:

“*Mingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-liġi jew xi liġi oħra, persuna kontra min jinħareġ att eżekuttiv jewxi persuna oħra interessata, tista’ tagħmel rikors li jkun fih is-sottomissjonijiet kollha li tista’ tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-rikors lil dik il-qorti li tkun ħarġet dakl-att fejn titlob li l-att eżekuttiv jitħassar, sew għal kollox jew f’parti minnu biss, għal raġuni valida skont il-liġi*”.

Sa ftit ilu dan l-artikolu kien qiegħed jiġi interpretat b’mod ristrettiv, iżda llum il-frażi “għal raġuni valida skont il-liġi” qed tingħata interpretazzjoni aktar liberali. Pero’ dan ma jfissirx li kull raġuni mressqa mid-debitur għandha dejjem titqies bħala waħda valida skond il-liġi. F’dan il-każ ir-rikorrent irid illi l-mandat esekuttiv mertu ta’ din il-proċedura, li huwa wieħed ta’ żgumbrament, ikun imħassar għaliex istitwixxa proċeduri kostituzzjonali fir-rigward ta’ dan.

Fis-**Sentenza tal-Qorti tal-Appell Ċivili tat-28 ta’ Mejju, 2010, fl-ismijiet Dr. John Refalo nomine -vs- The Motor Insurance Pool** intqal hekk :-

“Tassew illi mandat esekuttiv jista’ jitħassar taħt l-art. 281 minħabba difett fil-mandat innifsu jew fil-ħruġ tiegħu, u mhux minħabba difett fit-titolu esekuttiv li bis-saħħa tiegħu ikun inħareġ; dan ma jfissirx iżda illi d-difetti li jwasslu għat-tħassir tal-mandat jistgħu jkunu biss l-inkompetenza tal-qorti li tkun ħarġitu jew difett fil-forma. Jekk mandat jinħareġ kontra min ma huwiex debitur taħt it-titolu esekuttiv, il-mandat ikun inħareġ ħażin u din tkun “raġuni valida skont il-liġi” għala l-mandat għandu jitħassar taħt l- art. 281 għax

b'hekk ma jkunx qiegħed jiġi attakkat it-titolu nnifsu iżda biss il-ħruġ tal-mandat".

Din l-istess fehma ġiet imħaddna wkoll dan l-aħħar mill-**Qorti tal-Appell fid-digriet Vincent Gauci v. Dr. Albert Fenech mogħti fis-27 ta' Marzu, 2020**, fejn il-Qorti tal-Appell għamlitha ċara li hija kienet qiegħda titbiegħed mill-pożizzjoni ristrettiva u magħluqa meħuda mill-**Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet Edward Paċe et v. Michael Sultana tal-5 ta' Mejju, 2005**.

Il-Qorti tal-Appell saħqet li l-artikolu 281 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta jista' jiġi użat mhux biss fejn l-att esekuttiv ikun inħareġ minn Qorti żbaljata jew meta jekk ikun hemm xi difett fil-forma. Dan għaliex il-kliem "*għal raġuni valida skont il-liġi*" huma żgur iktar wesgħin minn dawk iż-żewġ każijiet.

Għalhekk biex l-affarijiet ikunu ċari, f'azzjoni taħt l-artikolu 281 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti, barra li tqis jekk il-mandat inħareġ minn Qorti tajba u jekk hemmx irregolaritajiet formali fl-atti tal-mandat innifsu, hija trid tara wkoll jekk l-oġġett jew is-suġġett tal-mandat jinsabx imsaħħaħ u kopert b'titlu esekuttiv.

Pero' sta għall-Qorti li tkun ġiet adita biex tirrevoka u tħassar il-mandat Esekuttiv in kwistjoni li tinterpreta skond il-bon sens ta' liema huma r-raġunijiet validi skond il-liġi. Il-Qorti tħoss li fil-każ tal-lum din ma hiex raġuni valida. Il-fatt li nbdiet kawża Kostituzzjonali kif spjegat ma hiex raġuni tajba biex jitħassar il-mandat. Dan għaliex il-mandat esekuttiv huwa marbut ma ġudizzju finali u jekk qatt ir-raġuni valida għandha tkun relatata

esklussivament mal-konsiderazzjonijiet sostanzjali ta' x'wassal għal dak il-ġudikat.

Dak li jrid ir-rikorrrent b'din l-azzjoni hu li effettivament jistultifika ta' Sentenza li saret ġudikat. Fl-ewwel lok ma hemmx ċertezza li dak li qiegħed jilmenta minnu r-rikorrent huwa kostituzzjonalment korrett għax dwaru għad irid ikun hemm ġudizzju. Fit-tieni lok, ir-rikorrent għandu rimedji oħrajn bħal ma hija t-talba biex jinħareġ *ad interim order* pendenti l-proċeduri imsemmija, għaliex hija dik il-Qorti li ġiet adita biex tisma' l-ilment Kostituzzjonali u li allura tinsab fl-aħjar posizzjoni biex tiddeċiedi f'dan ir-rigward.

L-arikolu 281 ċertament ma hux maħsub għal dan l-iskop.

Għaldaqstant din il-Qorti qed tiċħad it-talba bi spejjes għar-rikorrent.

Illum, 10 ta' April 2025

Onor. Imħallef Toni Abela LL.D.